

Sygn. akt III RC 139/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Piszcu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Katarzyna Zielińska

Protokolant referent stażysta Monika Prusaczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 marca 2019 roku w P.

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko B. B.

o ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej

I. Ustanawia z dniem 29 marca 2019 roku rozdzielnosc majątkową pomiędzy powodem M. B. a pozwaną B. B., których wspólność wynika z zawartego przez nich małżeństwa w dniu 30 kwietnia 1994 roku zapisanego w Urzędzie Stanu Cywilnego w K. za numerem (...).

II. Umarza postępowanie w pozostałym zakresie.

III. Obciąża powoda opłatą stałą od pozwu w kwocie 200 (dwieście) złotych, którą uznaje za uiszczoną w całości.

IV. Nie obciąża pozwanej kosztami procesu na rzecz powoda.

Sygn. akt III RC 139/18

UZASADNIENIE

Powód M. B. w dniu 14 sierpnia 2018 roku wniósł o ustanowienie z dniem 24 listopada 2016 roku rozdzielnosci majątkowej powoda i pozwanej B. B., powstałej wskutek zawartego przez nich małżeństwa w dniu 30 kwietnia 1994 roku przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w K. oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu podniósł, że strony od wielu lat pozostają w separacji faktycznej i nie ma żadnych widoków na zmianę tego stanu rzeczy. Co więcej powód ze swoją aktualną partnerką posiada córkę i swoją przyszłość wiąże z nowo założoną rodziną. Pomiędzy stronami toczyło się postępowanie rozwodowe, w toku którego powód powziął wiedzę, że pozwana prowadzi nieracjonalną gospodarkę finansową, zadłuża się u osób trzecich. Wydaje pieniądze na usługi i rzeczy, które nie są jej niezbędne, które znacznie uszczuplają jej budżet domowy. Pomimo posiadania stałych dochodów, jak również znacznej pomocy ze strony powoda, nie potrafi zgromadzić żadnych oszczędności.

Pismem procesowym z dnia 04 marca 2019 roku powód zmienił powództwo w ten sposób, że cofnął wniosek o orzeczenie rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej z datą wsteczną (k.57).

Pozwana B. B. wniosła o oddalenie powództwa w całości, wskazując, że brak jest jakichkolwiek powodów do ustanowienia rozdzielnosci majątkowej stron. Podkreśliła, że nie jest prawdą, że prowadzi nieracjonalną gospodarkę finansową czy wydaje pieniądze na zbędne usługi. Wskazała również, że nie każda postać separacji faktycznej

jest podstawą ustanowienia rozdzielności majątkowej małżeńskiej. Powód nie wykazał, że doznał przeszkód w sprawowaniu zarządu majątkiem wspólnym. Dodatkowo ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej jest sprzeczne z dobrem rodziny. Podniosła, że z uwagi na dużą dysproporcję w ich dochodach rozdzielność majątkowa pozbawi ją możliwości wspólnego rozliczenia podatków oraz środków na rehabilitację dzieci.

Sąd ustalił, co następuje:

M. B. i B. B. zawarli związek małżeński dnia 30 kwietnia 1994 roku w K.. Nie zawierali żadnych umów majątkowych małżeńskich.

(dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa stron k. 6)

Z małżeństwa posiadają czworo dzieci.

Ich najstarszy syn A. B. (1) ma lat 21, studiuje pedagogikę specjalną na Akademii (...) w W.. Mieszka w akademiku.

Syn P. B. w wieku 19 lat jest dzieckiem autystycznym. Uczy się w Ośrodku Szkolno- (...) w O. i jest codziennie dowożony przez matkę do Ośrodka. B. B. z tego tytułu uzyskuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości 100 zł dziennie.

Syn R. B. ma 16 lat. Choruje na alergię, skoliozę i ma problemy ze wzrokiem. Uczy się w Gimnazjum w D., gmina S. w systemie edukacji domowej.

Najmłodsza córka A. B. (2) ma 12 lat. Jest dzieckiem zdrowym. Uczęszcza do VI klasy Szkoły Podstawowej w E. o profilu sportowym. Do szkoły w roku szkolnym dowozi ją matka.

(dowód: zeznania stron k.52-54, 56)

Małżonkowie od 2008 roku nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego. Wtedy to M. B. wyprowadził się do oddzielnego pokoju z odrębnym wejściem i łazienką. Założył oddzielny rachunek bankowy. Od 2009 roku pozostaje w związku z inną kobietą. Dnia 24 listopada 2016 roku ze związku tego urodziła mu się córka Z.. Pod koniec 2016 roku M. B. zamieszkał z nową rodziną w P., gmina O., w domu swojej partnerki.

M. B. od 2000 roku pracuje w Nadleśnictwie D., obecnie jako zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa D.. Do pracy dojeżdża. Jego wynagrodzenie wraz z wszystkimi nagrodami, premiami i dodatkami wynosi około 8800 złotych miesięcznie. Ma wykształcenie wyższe leśne. Skończył także studia doktoranckie, ale nie bronił doktoratu. Obecnie jest na studiach podyplomowych o kierunku prawo leśne. Koszty studiów ponosi jego pracodawca.

Co miesiąc przekazuje na utrzymanie żony i małoletnich dzieci z małżeństwa kwotę około 1300-1500 zł i robi opłaty za mieszkanie. Na utrzymanie najstarszego syna łoży co miesiąc 1000 zł i opłaca czesne za studia.

W toku jest sprawa o alimenty.

M. B. ma zaciągnięte kredyty. Ostatni kredyt zaciągnął w marcu 2018 roku w banku (...) S.A. na kwotę 30 000 zł. Nie konsultował powyższego zobowiązania z żoną. Łączna wartość miesięcznych rat wynosi 2400 zł.

(dowód: zeznania stron k.52-54, 56; dowody spłat pożyczek k. 7,8, 43,44; dowód przelewu kwoty 1500 zł na utrzymanie dzieci k. 38; zaświadczenie z Urzędu Skarbowego w P. o dochodzie powoda za 2017 rok k. 45)

Małżonkowie obecnie są właścicielami trzech samochodów. M. B. użytkuje samochód marki T. (...), rocznik 1994. B. B. użytkowała samochód marki N. (...), rocznik 1994, ale koszt naprawy przekroczył wartość samochodu. Pod koniec lutego 2019 roku zakupiła samochód marki H., rok produkcji 2005 za kwotę 5500 zł. Za zakup samochodu zapłaciła kartą kredytową. Nie uzgadniała tych decyzji z mężem.

Małżonkowie byli właścicielami działki położonej w O., którą sprzedali. Około czterech lat temu zakupili działkę o powierzchni około 30 arów, położoną w gminie O.. Za działkę płacili po połowie.

Strony rozliczały się wspólnie z podatku dochodowego, ostatnio za 2017 rok.

(dowód: zeznania stron k.52-54, 56; kosztorys naprawy k. 11; dowód zwrotu podatku k. 46)

B. B. wraz z dziećmi zamieszkuje w mieszkaniu, które stanowi własność Nadleśnictwa D. i które zostało przydzielone M. B. z tytułu zatrudnienia w Nadleśnictwie.

Nie pracuje, otrzymuje świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 1406 zł miesięcznie z tytułu opieki nad niepełnosprawnym synem P.. Otrzymuje świadczenie wychowawcze 500+ jedynie na małoletnią A. B. (2).

B. B. ma wykształcenie wyższe magisterskie o kierunku naturoterapia. Ponadto ukończyła studia podyplomowe o kierunku pedagogika i kurs oligofrenopedagogiki do pracy z dziećmi niepełnosprawnym. W latach 2011-2012 przez półtora roku prowadziła działalność gospodarczą.

Ma zaciągnięte dwie pożyczki w G. Banku - jedną 4-5 lat temu w wysokości 25 000 zł między innymi na zakup mebli i drugą na przełomie 2016/2017 roku w kwocie 7000 złotych na opłacenie pomocy prawnej, z której korzystała w sprawie o rozwód. Miesięczne raty wynoszą około 1000 zł.

(dowód: zeznania stron k.52-54, 56; decyzja Burmistrza B. o przyznaniu świadczenia wychowawczego na małoletnią A. B. (2) i odmowie świadczenia na małoletniego R. B. k. 36; decyzja Burmistrza B. o zmianie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego k. 37; zaświadczenie z Urzędu Skarbowego w P. o dochodzie pozwanej za 2017 rok k. 45)

Przed Sądem Okręgowym w Olsztynie toczyło się postępowanie z powództwa M. B. przeciwko B. B. o rozwód. Sąd Okręgowy oddalił powództwo wskazując, że orzeczenie rozwodu jest niezgodne z dobrem małoletnich dzieci stron oraz rozwodu żądał powód, który jest wyłącznie winny rozkładu pożycia, a pozwana nie wyraziła zgody na rozwód.

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie wraz z uzasadnieniem k. 374, 394-401 akt Sądu Okręgowego w Olsztynie VI RC 156/16)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych dowodów. Dowodom z dokumentów dał wiarę w całości, zaś dowodowi z przesłuchania stron w omówionym wyżej zakresie.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 52 § 1 kro z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej. Z powództwem takim może zatem wystąpić każdy z małżonków, nawet małżonek wyłącznie winny separacji faktycznej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2000 roku III CKN 426/98).

Przepis art. 52 § 1 kro nie definiuje pojęcia ważne powody. Jednakże w § 2 tegoż przepisu wymieniono jako powód ustanowienia rozdzielnosci majątkowej życie małżonków w rozłączeniu.

Również w doktrynie i judykaturze przyjmuje się, że ważnym powodem ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej jest separacja faktyczna małżonków, uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym. Sytuacja taka stwarza bowiem z reguły zagrożenie interesów majątkowych jednego lub nawet obojga małżonków.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że w sprawie o roszczenie określone w art. 52 kro decydujące znaczenie mają kwestie czysto majątkowe i możliwość porozumienia małżonków w sprawach związanych z zarządem ich majątkiem. Okoliczność, że zostało oddalone powództwo o rozwód nie powinno samo w sobie stanowić przesłanki do oddalenia niniejszego powództwa. Utożsamianie ważnych powodów ustanowienia rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej z

przyczynami rozwodu prowadzi do identyfikacji pojęć niewspółmiernych. Rozkład pożycia, choć może mieć reperkusje w sferze stosunków majątkowych, dotyczy relacji osobistych między małżonkami, natomiast sprawy o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej są sprawami majątkowymi, stąd należy skoncentrować się wyłącznie na problemach natury majątkowej. Nie sfera o charakterze rodzinnoprawnym, lecz aspekt prawno-majątkowy nabiera istotnego znaczenia przy wykładni art. 52 kro (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2000 roku w sprawie III CKN 585/98).

Należy zatem przyjąć, że ważnym powodem ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej jest separacja faktyczna małżonków, uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym, obojętne przy tym jest który z małżonków ponosi winę za doprowadzenie do separacji. Wina małżonka nie powinna sama przez się uzasadniać oddalenia jego żądania o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej. Byłoby to bowiem równoznaczne z zastosowaniem zasady rekryminacji, której w żaden sposób nie zawiera przepis art. 52 kro (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2001 roku II CKN 398/00).

Wina małżonka żądającego ustanowienia rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej oraz wzgląd na dobro rodziny lub pozwanego małżonka powinny być brane pod uwagę jedynie przy ocenie żądania zniesienia z punktu widzenia zasad współżycia społecznego (art. 5 kc). Oddalenie powództwa z uwagi na wspomniane okoliczności może zatem nastąpić tylko zupełnie wyjątkowo, gdy wystąpienie z żądaniem zniesienia ustanowienia wspólności majątkowej małżeńskiej ma w danych okolicznościach znamiona nadużycia prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 września 1999 roku I CKN 129/99)

Sąd nie dopatrył się, aby takie okoliczności zachodziły w niniejszej sprawie.

Strony już prawie dziesięć lat żyją w rozłączeniu. W tym okresie podjęły wspólnie tylko dwie istotne decyzje majątkowe, a mianowicie o sprzedaży działki w O. i zakupie nowej działki w gminie O.. Co prawda małżonkowie łączyli dochody, ale tylko w celu obniżenia podatku dochodowego powoda. Po ustaniu wspólności majątkowej nie będą mogli rozliczać się wspólnie, co spowoduje, że powód będzie płacił wyższy podatek dochodowy.

Małżonkowie od początku sami dysponują swoimi dochodami. Samodzielnie podejmują decyzje o zobowiązaniach kredytowych, dokonują zakupów rzeczy. Nie uzgadniają tych decyzji, nie konsultują ze sobą.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie o rozwód ustalił, że między stronami nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego. Nie rozwiązał małżeństwa stron z uwagi na dobro małoletnich dzieci i wyłączną winę powoda.

Sąd orzekający podziela tu stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy między innymi w orzeczeniach z dnia 26 stycznia 2000 roku w sprawie III CKN 585/98 i z dnia 23 lutego 2001 roku w sprawie II CKN 398/00, że nie sfera o charakterze rodzinnoprawnym, lecz aspekt prawno-majątkowy ma istotne znaczenie przy wykładni art. 52 kro.

Zaburzenie poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji małoletnich dzieci jest bezspornie przesłanką negatywną do orzeczenia rozwodu, ale nie stanowi aspektu natury majątkowej, o której stanowi art. 52 kro. Pozostawienie wspólności majątkowej małżeńskiej w żaden sposób nie zmieni tęsknoty dzieci za ojcem i w realiach niniejszej sprawy nie spowoduje scalenia rodziny, a tym samym posiadania przez dzieci pełnej i zgodnej rodziny. Jeżeli chodzi o sytuację majątkową małoletnich dzieci, to ustanowienie rozdzielnosci majątkowej nie spowoduje jej pogorszenia. Powód łoży na utrzymanie dzieci. Toczy się sprawa o alimenty, gdzie zostanie sądownie skonkretyzowany obowiązek alimentacyjny.

Jeżeli chodzi o mieszkanie służbowe, w którym mieszka pozwana wraz z dziećmi, to należy podkreślić, że pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów, że po ustanowieniu rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej lub po wykupieniu tego mieszkania przez powoda, będzie musiała to mieszkanie opuścić. Należy podkreślić, że jest to mieszkanie służbowe i pozwana powinna mieć świadomość jego niepewności. Wystarczy, że powód przestanie pracować w Nadleśnictwie D., a ustanie tytuł do zajmowania lokalu.

W tym stanie rzeczy ustanowienie rozdzielności majątkowej stron jest jak najbardziej zasadne i nie narusza zasad współżycia społecznego.

Z uwagi na powyższe Sąd, ustanowił z dniem wyrokowania, a więc z dniem 29 marca 2019 roku, rozdzielność majątkową stron. Umorzył postępowanie w części, w której powód cofnął powództwo o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej z datą wsteczną.

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 102 kpc biorąc pod uwagę trudną sytuację rodzinną pozwanej i wysokość osiąganego przez nią dochodu.